

آشنایی با انواع «مهارت» در آموزش و پرورش / از مهارت اجتماعی تا مهارت عاطفی

به گزارش خبرنگار آموزش و پرورش [خبرگزاری فارس](#)، در واژه‌شناسی (ترمینولوژی) آموزش و پرورش در تعریف واژه **مهارت/Skill** آمده است: مجموعه اطلاعات، قابلیت‌ها، صلاحیت‌ها و توانایی‌های (ذاتی یا اکتسابی و تکلیف ویژه) آگاهانه و هدف‌گرا برای انجام دادن آسان، دقیق و مطلوب یک کار حرفه‌ای یا وظایف شغلی که با اطمینان معین و صرف حداقل انرژی یا زمان کاری به نتیجه برسد؛ به نحوی که در انجام آن به فردی حرفه‌ای و مسلط تبدیل شود. به عبارت روشن‌تر، مهارت یعنی توانایی پیاده‌سازی یا به‌کارگیری آسان و دقیق علم و دانش در عمل.

توانایی و ماهر بودن در کاری، استادی و زبردستی، زیرکی، چابکی و رسایی در کار.

مهارت‌آموزی/learning/Skill Training/Development: نوعی از فعالیت‌های آموزشی برای فراگیری تخصص‌ها، یا عادت دادن افراد از طریق تمرین و تکرار و کارورزی و نیز به‌دست آوردن شناخت و آگاهی، از طریق عمل که فرد را برای پذیرش شغل جدید یا انجام دادن وظایف مختلف در دوره زمانی خاص که از پیش معین شده است آماده و تجهیز می‌کند؛ هر چند ممکن است به‌طور مستقیم به اشتغال مربوط نباشد، ولی می‌تواند با ایجاد توانمندی‌ها و صلاحیت‌هایی در افراد، آنان را در انجام فعالیت‌های مورد نیازشان یاری کند و در نهایت به کاهش مخارج و افزایش کیفیت زندگی و در نهایت به صدور گواهی‌نامه مهارت منجر می‌شود.

کارورزی، توسعه مهارت

مهارت نوشتن/Writing Skill: توانایی پیاده‌سازی یا به‌کارگیری آسان و دقیق علم در عمل.

توانایی و استادی در نوشتن

مهارت‌های اجتماعی/Social Skills: مهارت‌های موردنیاز برای به‌دست آوردن قابلیت اجتماعی؛ مانند استقلال، بهداشت شخصی، تعامل، ارتباط و تحرک اجتماعی.

توانایی در امور اجتماعی

مهارت‌های ارتباطی مدیریتی/Management and Communication Skills: سطوح مهارت که مدیران در ارتباط با سرپرستان، زیردستان و همکاران خود در قالب ارائه حمایت‌های مختلف یا تسهیل تعاملات سازنده و مفید و ایجاد اشتیاق برای تحقق اهداف و عملکرد عالی به‌کار می‌گیرند.

مهارت‌های بنیادی/Fundamental Skill: هر مهارتی که پیش‌شرط مهارت‌های دیگر یا توسعه و پیشرفت‌های بیشتر است.

مهارت‌های پایه یا اصلی

مهارت‌های پایه/Basic Skills: آن دسته از فعالیت‌های مدرسه که یادگیری آنها برای ادامه دادن سایر فعالیت‌ها یا فراگیری سایر مطالب مدرسه برای دانش‌آموزان بسیار ضروری است؛ مثل خواندن، نوشتن و چهار عمل اصلی در حساب کردن. به‌طور معمول، این مهارت‌ها در آینده، با پیچیدگی روزافزون جامعه، ممکن است تغییر یا توسعه پیدا کند و مهارت‌های پایه دانش‌رایانه و مهارت‌های اجتماعی مورد نیاز چنین جامعه‌ای را نیز در برگیرد.

مهارت‌های اساسی یا بنیادی

مهارت‌های حسی/Sensory Skills: مهارت‌های فرد در استفاده از حواس پنج یا ششگانه، نظیر چشم (در تشخیص رنگ‌ها، شکل‌ها، حروف، اعداد، خطوط، تصاویر و...) گوش (در گوش کردن، شنیدن، تشخیص صداها و...) بینی و مشام (در تشخیص بوها)، استفاده از زبان (در تشخیص مزه‌ها)، دست و سطوح بدن (در تشخیص سردی، گرمی، زبری و صافی، تیزی و کندی، چسبناکی، سختی و نرمی، سوزش، گزش، خارش و...) و همچنین مهارت در حفظ تعادل و وضعیت طبیعی بدنی در شرایط عدم تعادل، اوج و ارتفاع، عمق و فرو افتادگی، ارتعاش، لرزش، سرعت و موارد مشابه.

منسوب به یکی از حواس، محسوس؛ مقابل عقلی یا معقول

مهارت‌های ذهنی/Mental Skills: توانایی عملیات و فعالیت‌های ذهنی نظیر یادگیری، به‌خاطر سپاری، یادآوری، ارزیابی، تحلیل، مقایسه، محاسبه، ترکیب، قضاوت و غیره.

منسوب به ذهن، مرکوز ذهن، درونی، ایجادشده به‌وسیله ذهن، باطنی، عقلی؛ مقابل عینی و وجود خارجی

مهارت‌های زندگی / Life Skills: توانایی‌های ایجاد روابط بین فردی مناسب و مؤثر و بروز رفتارهای سازگارانه و مثبت روانی – اجتماعی، انطباقی و مؤثر، به گونه‌ای که فرد بتواند با مقتضیات، ضروریات و چالش‌های زندگی روزمره خود مقابله کند یا کنار بیاید و از بروز و شیوع رفتارهای پر خطر پیشگیری کند و سلامت خود و دیگران را تضمین و ارتقا دهد.

توانایی‌هایی که منجر به ارتقای بهداشت روانی افراد جامعه، غنای روابط انسانی، افزایش سلامت و رفتارهای سالم، ایجاد روابط بین فردی مناسب و مؤثر، انجام مسئولیت‌های اجتماعی، تصمیم‌گیری‌های صحیح و مؤثر، حل تعارض‌ها و کشمکش‌ها در سطح جامعه می‌شوند، بدون توسل به اعمالی که به خود یا دیگران صدمه می‌زند. این مهارت‌ها به افراد کمک می‌کند تا مثبت عمل کرده، هم خودشان و هم جامعه را از آسیب‌های روانی – اجتماعی حفظ کرده و سطح بهداشت روانی خویش و جامعه را ارتقا بخشند.

مهارت‌های زیستی، مربوط به حیات؛ مقابل مرگ و ممات

مهارت‌های عاطفی / Emotional Skills: مهارت‌هایی مانند عشق ورزیدن، محبت کردن، دوست داشتن، گشاده رو بودن، گذشت کردن، بی‌اعتنایی کردن، سخت گرفتن، خشونت کردن، همدردی و دلسوزی کردن که در تکمیل فرآیند ارتباط اجتماعی به شخص کمک می‌کند.

مهارت‌های مربوط به عاطفه، شفقت؛ مهربانی، مهر، محبت

مهارت‌های عملی / Practical Skills: مهارت‌های مربوط به انجام کار یا عمل با دست، پا، زبان و سایر اعضا و جوارح؛ مانند سخن گفتن، نوشتن، باز و بسته کردن، گرفتن، راندن، بریدن، دویدن، پیچاندن، نواختن، خواندن، رسم کردن، بازی کردن، نقش آفریدن و اداره کردن.

منبع: خبرگزاری فارس